

МІСЦЕ ДУХОВНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦЯ-РЕАБІЛІТОЛОГА

К. Л. Чурпій

Кіровоградський інститут розвитку людини

PLACE OF SPIRITUALITY IN TRAINING OF A SPECIALIST– RECREATION THERAPIST

K. L. Churpiy

Kirovohrad Institute of Human Development

У роботі висвітлено питання важливості духовності в підготовці фахівця фізичної реабілітації. Духовність є однією із складових у проведенні ефективної реабілітації, і тому проблема підготовки фахівців фізичної реабілітації є важливою не лише з вузько медичної точки зору. Процес підготовки фахівця з фізичної реабілітації має включати питання щодо формування духовності, виховання його як глибоко духовної людини з високими людськими якостями.

The article adduces the importance of spirituality in training of a physical rehabilitation specialist. Spirituality is one of the components in conducting the effective rehabilitation and therefore the problem of training in physical rehabilitation is important not only from a narrow medical perspective. The process of training in physical rehabilitation should include questions on the formation of spirituality, his upbringing as deeply spiritual man with high human qualities.

Вступ. Запровадження і розробка нових технологій, розвиток науки і техніки вимагають відповідної підготовки фахівців, в тому числі і в медицині. Лише фахівець високого рівня зможе освоювати нові технології, інтегрувати досягнення різних спеціальностей і застосовувати їх з максимальною користю і віддачею для пацієнта. Тому підвищення вимог щодо підготовки майбутніх спеціалістів не стало винятком для підготовки спеціалістів з реабілітації.

На сьогодні проблема виховання майбутнього фахівця набуває особливої актуальності. Технічний процес не сприяє розвитку духовного процесу. Тому пріоритетом розвитку суспільства повинно стати духовне вдосконалення людини і її духовний розвиток, для переходу людства на новий виток еволюційного розвитку від людини розумної до людини духовної з високими моральними якостями.

Відомий педагог В. О. Сухомлинський наголошував: “Відсутність духовності призводить до порожнечі в душі” [1].

Під реабілітацією розуміється процес відновлення здоров'я, структурно-функціональних можливостей організму, працездатності і креативності людини, потерпілої внаслідок захворювань, травм, інших несприятливих фізичних, виробничих, соціальних й інших чинників [2].

Фізична реабілітація як процес і результат відновлення порушених функцій організму внаслідок різних

причин створює умови для подальшого нормально функціонування і розвитку організму людини.

У практичній діяльності спеціаліст із фізичної реабілітації стикається з різними проблемами, які йому потрібно вирішувати для повного і швидкого одужання пацієнта. При проведенні фізичної реабілітації, як правило, необхідно проводити психічну, соціальну, трудову та інші види реабілітації. В багатьох випадках робота реабілітолога пов'язана з дітьми різних вікових груп, що потребує додаткових знань для роботи з ними. Тобто фізична реабілітація – складова частина медичної, соціальної, професійної реабілітації. Фізична реабілітація – це система заходів для відновлення втрачених фізичних можливостей і інтелектуальних здатностей, відновлення психічної рівноваги і належного функціонального стану організму, переконання пацієнта у можливості відновлення втрачених ним функцій. Особливого підходу і співчуття потребують діти, хворі, які поряд з реабілітацією потребують догляду. Тому, крім підготовки по реабілітації, реабілітолог має мати знання з усіх вищевказаних питань, в тому числі духовного спрямування.

Основна частина. Метою роботи є теоретичне обґрунтування доцільності формування духовності у майбутніх фахівців з фізичної реабілітації. Розглядаючи і виходячи з визначення фізичної реабілітації, бачимо, що проведення реабілітації потребує велико-

го гуманізму, небайдужості і співпереживання, прагнення своєю працею допомогти хворим людям, безкорисливості і великого терпіння. Фахівці реабілітації перед собою в першу чергу мають бачити людину, яка потребує відновлення здоров'я, якій потрібна допомога в плані духовному і моральному, а не просто об'єкт реабілітації. Людина, яка потребує реабілітації, крім відновного лікування, має мати розуміння її проблем з боку реабілітолога і духовну підтримку. Процес фізичної реабілітації проходить через взаємодію людини з людиною і він не повинен втрачати людської суті.

Досягнення цілі реабілітації можливо лише тоді, коли є співпереживання до пацієнта, душевне ставлення до нього. Але духовність і душевність генетично взаємопов'язані. Душевність розкривається як здатність до співчуття та милосердя, як любов до ближнього, що починається з любові до самого себе, як терпимість та щирість. Душевність співвідноситься із світом соціально-моральних почуттів людини [3].

Між поняттям “духовність” і “душевність” існує взаємозв'язок. Як ґрунтом зростання бездуховності є бездушність, так і ґрунтом зростання бездушності, у свою чергу, є бездуховність [4].

Головною причиною багатьох хвороб Біблія вважає гріхи – вчинки людини, пов'язані з неприйняттям релігійних цінностей. Поняття гріха у масовій свідомості ототожнюється із вчинками людини, несумісними з мораллю, підвладними тягарю земних тлінностей. Тому Біблія закликає: “Не роби зла і тебе не осягне зло” [5].

Іоан Золотоустий підкреслює, що більша частина хвороб від гріхів, але деякі бувають і від безтурботності: пияцтво, бездіяльність [6].

І знову ми вертаємося до духовності у попередженні захворювань і відновлення порушеного здоров'я. Лише людина високодуховна, яка дотримується людської моралі, може попередити в багатьох випадках захворювання і допомогти собі й іншим при порушенні здоров'я.

Тому при підготовці спеціалістів з реабілітації одним з факторів, який необхідний у програмі підготовки фахівців, має бути духовність. Духовність є тією потенційною суттю людини, яка забезпечує їй повноцінний розвиток і саморозвиток. Духовність є результатом становлення людини, і в розвитку духовності серед майбутніх фахівців ведуча роль відводиться викладачеві-педагогу. “У людини, яку ми виховуємо, повинні бути святі істини і святі імена, святі принципи і святі незаперечні, непорушні правила поведінки” [7].

Викладач має передавати своїм вихованцям духовні цінності, накопичені старшими поколіннями, постійно працювати з тим духовним потенціалом, який закладений у душі кожного майбутнього фахівця. Завдання викладача – допомогти в розкритті цього потенціалу, розвинути власні людські можливості, зберегти свою людську гідність, націлити на розвиток духовності і душевності у студентів. Разом з тим майбутньому фахівцю прищеплюється любов до постійного вдосконалення у своїй професії, до постійного підвищення кваліфікації. Бо, як написано в Біблії, “Сину мій! Від юності твоєї віддайся науці і до сивих твоєї найдеш мудрість” [8].

Тому постає питання підготовки викладачів з новими цілісними орієнтаціями, що засновані на духовних пріоритетах. Викладач має володіти відповідними знаннями й уміннями, що забезпечать формування в молодих фахівців таких етичних критеріїв, як здатність до співпереживання, співчуття, терпіння, безкорисливості. Разом з тим сприяти розвитку активної життєвої позиції, творення і творчості, моральному становленню і культурному збагаченню майбутніх фахівців.

Висновок. Духовність є однією із складових у проведенні ефективної реабілітації, і тому проблема підготовки фахівців фізичної реабілітації є важливою не лише з вузько медичної точки зору. Процес підготовки фахівця з фізичної реабілітації має включати питання щодо формування духовності, виховання його як глибоко духовної людини з високими людськими якостями.

Література

1. Сухомлинский В. А. Избранные произведения : в 5-ти т. / В. А. Сухомлинский. – К. : Рад. школа, 1979–1980. – Т. 5. – 678 с.
2. Пересадин Н. А. Реабилитология. Стратегия и тактика эффективного восстановления здоровья. Монография / Н. А. Пересадин, Т. В. Дьяченко. – Луганск : Знание, 2004. – 408 с.
3. Тюріна Т. Г. Духовне виховання є й самовиховання цілісної людини / Т. Г. Тюріна // Педагогіка і психологія. – 1999. – № 7–8. – С. 23.
4. Щербань П. М. Формування духовної культури особистості / П. М. Щербань // Рідна школа. – 1999. – № 7–8. – С. 23.
5. Біблія. Сірах 7: 1.
6. Голос православ'я. – 2000. – 15 квітня. – С. 6–7.
7. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 5 т. / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1997. – Т. 4. – С. 391–626.
8. Біблія. Сірах 6: 18.